

nog het meest voor mevrouw van Ammers inneemt is, dat zij, trots haar wil, de coquette Conny als een pervers wezen en Fred Walda's bevlieging als een verwoestende hartstocht voor te stellen, toch soms niet laten kon een zeker plezier te toonen in de handige maniertjes der brutale kleine vrouw. Hoe zij ook haar best doet — persoonlijk het woord nemende vaak en ons dus uit de bron zelve vergastend op haar psychologische begaafdheid en kennis — u en mij te overtuigen dat wij hier te doen hebben met een gevaarlijke intrigante, die, „met alle middelen van haar geslepen vrouw-vernuft in het smeulende vuur van Freds hartstocht blies” (zooals het heet op bl. 89), uit de lezing van het geheele boek behouden wij toch een zeker medelijden, een zekere sympathie zelfs, om nu maar niet te spreken van steel-sche bewondering, voor de looze aanstichtster van zooveel kwaads. En dit ligt aan mevrouw van Ammers-Küller, aan haar woordenkeus en toon, aan haar warme menschelijkheid die telkens doorbreekt, ondanks haarzelve en ondanks de gestelde taak. Deze menschelijkheid is het — en geenszins brave volzinnetjes als die over „alle middelen” van een „geslepen vrouw-vernuft”, waarmede zij haar eigen verhaal nu en dan als in de rede viel — die mij hoop voor de toekomst geven. Doch, nogmaals, wil het werkelijk iets worden met mevrouw van Ammers' geschrijf, dan zal zij moeten trachten het leven dieper te ondervinden en nog heel wat meer en heel wat krachtiger vitaliteit moeten ontwikkelen dan hetgeen daarvan nu en dan doorbrak tusschen de soms waarlijk al te banale, gedachteloos neergeschreven zinnetjes van dezen roman-eersteling.

Nog even een aardige bijzonderheid! Als in de werkelijkheid jongelui van de jaren en de maatschappelijke positie van den heer Fred Walda zich komen te vergapen aan een amoureuze „hartstocht”, is het gewoonte dat hun papa's, en andere ouderen, spreken van

een stortbad als het beste middel tot afkoeling. „De jongen moest eens met zijn kop onder de kraan”, het zinnetje ligt in de wijze monden dezer ouderen bestorven. Welnu, zichier Fred Walda, de student-amant, gewend aan dagelijks minstens één koude douche, en dit stortbad als een onmisbaar onderdeel van zijn toilet beschouwend! Denk er voortaan om, papa's, koud water helpt ook al niet meer!

„De Glazen Graaf” van Henri Dekking, den geoefenden romanschrijver, is een nog minder levend, minder doorleefd, nog meer expresselijk verzonnen, en over 't algemeen tammer en lusteloozer boek dan „De Roman van een Student”. Ik begrijp heusch niet goed, hoe de heer Dekking er toe gekomen is, dezen roman te schrijven, en, toen hij hem dan eenmaal geschreven had, hem uit te geven. Wat is, om mee te beginnen, zijn drijfveer bij het schrijven geweest? Ons voor de zooveelste maal, in het jaar 1912, te doen gevoelen den weemoed van het bijna weggestorven feodale leven — misschien alleen in de uiterste uithoeken eener achterlijke provincie nog eenigszins voelbaar — of ons te onthalen op de laatste stuiptrekkingen van dat organisme in zijn onhoudbaren strijd met het modern kapitaal, ons hier nu wel wat heel erg poenig burgerlijk voorgesteld? De jonker, die zijn bezittingen een voor een verhuypotheeft en ze ten slotte, stuk voor stuk, moet afstaan aan den nijveren exploitant, is hij het die het hart van onzen journalist-romanschrijver, die, Rotterdammer als hij is, toch wel aan fellere tooneelen gewoon zal zijn, zoo zeer heeft weten te bewegen? Maar neen, sterk bewogen is de heer Dekking dan ook juist heelemaal niet geweest. Hij heeft een onderwerp gekozen blijkbaar, een onderwerp dat hem wel interessant leek, en hij heeft daar een romannetje van „gedraaid” (om de geliefkoosde uitdrukking der heeren van de krant te gebruiken). De heer Dekking, die toch eigenlijk wel weet hoe, en hoe alleen,